

ZARZĄDZENIE NR 225/20
BURMISTRZA CZARNEJ BIAŁOSTOCKIEJ

z dnia 23 listopada 2020 r.

**w sprawie projektu uchwały Wieloletniej Prognozy Finansowej
Gminy Czarna Białostocka na lata 2021-2024 wraz z prognozą kwoty długu i spłat
zobowiązań na lata 2021-2030.**

Na podstawie art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 i poz. 1378), art. 230 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, poz. 1622, poz. 1649, poz. 2020, z 2018 r. poz. 2245 oraz z 2020 r. poz. 284, poz. 374, poz. 568, poz. 695 i poz. 1175), zarządza się, co następuje:

1. Ustala się projekt uchwały Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czarna Białostocka na lata 2021-2024 wraz z prognozą kwoty długu i spłat zobowiązań na lata 2021-2030, stanowiący załącznik do niniejszego zarządzenia.

2. Niniejsze zarządzenie przedkłada się Radzie Miejskiej w Czarnej Białostockiej oraz Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Białymstoku.

3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Burmistrz

Jacek Chrulski

UCHWAŁA NR(PROJEKT)
RADY MIEJSKIEJ W CZARNEJ BIAŁOSTOCKIEJ

z dnia

w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czarna Białostocka na lata 2021 – 2024 wraz z prognozą kwoty długu i spłat zobowiązań na lata 2021-2030

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz.713 i poz. 1378), oraz art. 226, art. 227, art. 228, art. 229, art. 232 ust. 2 i art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 poz. 869, poz. 1622, poz. 1649 i poz. 2245), uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się Wieloletnią Prognozę Finansową Gminy Czarna Białostocka na lata 2021 – 2024 wraz z prognozą kwoty długu i spłat zobowiązań na lata 2021 - 2030, zgodnie z załącznikiem Nr 1 do Uchwały.

§ 2. Określa się wykaz przedsięwzięć zgodnie z załącznikiem Nr 2 do Uchwały.

§ 3. 1. Upoważnia się Burmistrza Czarnej Białostockiej do zaciągania zobowiązań związanych z realizacją przedsięwzięć, określonych załącznikiem Nr 2 do Uchwały.

2. Upoważnia się Burmistrza Czarnej Białostockiej do przekazania uprawnień w zakresie zaciągania zobowiązań, określonych w § 3 ust. 1 Uchwały, kierownikom jednostek organizacyjnych realizujących przedsięwzięcia ujęte w Załączniku Nr 2 do Uchwały.

§ 4. Upoważnia się Burmistrza Czarnej Białostockiej do dokonywania zmian limitów zobowiązań i kwot wydatków na realizację przedsięwzięcia finansowanego z udziałem środków europejskich albo środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3, w związku ze zmianami w realizacji tego przedsięwzięcia, o ile zmiany te nie pogorszą wyniku budżetu dla każdego roku objętego wieloletnią prognozą finansową. Upoważnienie to obejmuje także upoważnienie do dokonywania zmian środków przeznaczonych na współfinansowanie realizacji przedsięwzięć, o których mowa w zdaniu pierwszym, w tym wkładu własnego beneficjenta, oraz wynikających z rozstrzygniętych konkursów, o których mowa w art. 38 ust. 1 pkt 1 ustawy o zasadach realizacji programów.

§ 5. Objasnienia przyjętych wartości stanowi załącznik Nr 3 do Uchwały.

§ 6. Traci moc uchwała Nr XIV/121/19 Rady Miejskiej w Czarnej Białostockiej z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czarna Białostocka na lata 2020-2023 wraz z prognozą kwoty długu i spłat zobowiązań na lata 2020-2029, zmienionej uchwałą Nr XV/129/20 z dnia 30 stycznia 2020 r., uchwałą Nr XVI/137/20 z dnia 31 marca 2020 r., uchwałą Nr XVIII/144/20 z dnia 7 maja 2020 r., uchwałą Nr XIX/158/20 z dnia 30 czerwca 2020 r., uchwałą Nr XXI/171/20 z dnia 27 sierpnia 2020 r., zarządzeniem Burmistrza Czarnej Białostockiej Nr 202/20 z dnia 30 sierpnia 2020 r. oraz uchwałą Nr XXIII/183/20 z dnia 8 października 2020 r.

§ 7. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Czarnej Białostockiej.

§ 8. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Wieloletnia prognoza finansowa 1)

załącznik nr 1 do
zarządzenia nr Zarządzenie Nr 225/20
z dnia 2020-11-23

Wyszczególnienie	Dochody ogółem ^X	z tego:										
		Dochody bieżące ^X	z tego:							Dochody majątkowe ^X	w tym:	
			dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	z subwencji ogólnej	z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące ^{X 3)}	pozostałe dochody bieżące ⁴⁾	w tym:	ze sprzedaży majątku ^X		z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje	
Lp	1	1.1	1.1.1	1.1.2	1.1.3	1.1.4	1.1.5	1.1.5.1	1.2	1.2.1	1.2.2	
Wykonanie 2018	52 389 788,36	41 547 431,81	0,00	0,00	0,00	12 807 540,85	0,00	0,00	10 842 356,55	118 855,00	0,00	
Wykonanie 2019	56 865 313,50	45 462 421,05	0,00	0,00	0,00	14 643 662,13	0,00	0,00	11 402 892,45	887 119,71	0,00	
Plan 3 kw. 2020	53 714 254,48	45 799 358,48	0,00	0,00	0,00	15 415 580,48	0,00	0,00	7 914 896,00	28 280,00	0,00	
Wykonanie 2020	54 937 930,00	47 375 000,00	0,00	0,00	0,00	16 944 066,00	0,00	0,00	7 562 930,00	87 960,00	0,00	
2021	50 363 822,82	47 747 722,82	6 941 600,00	101 200,00	15 093 741,00	16 018 581,82	9 592 600,00	4 691 100,00	2 616 100,00	0,00	2 612 700,00	
2022	50 620 267,00	48 616 867,00	7 094 315,00	103 426,00	15 425 803,00	16 189 686,00	9 803 637,00	4 794 304,00	2 003 400,00	0,00	2 000 000,00	
2023	49 787 073,00	49 783 673,00	7 264 579,00	105 909,00	15 796 023,00	16 578 238,00	10 038 924,00	4 909 367,00	3 400,00	0,00	0,00	
2024	51 031 664,00	51 028 264,00	7 446 193,00	108 556,00	16 190 923,00	16 992 694,00	10 289 898,00	5 032 102,00	3 400,00	0,00	0,00	
2025	52 307 270,00	52 303 970,00	0,00	0,00	0,00	17 417 512,00	0,00	0,00	3 300,00	0,00	0,00	
2026	53 614 869,00	53 611 569,00	0,00	0,00	0,00	17 852 950,00	0,00	0,00	3 300,00	0,00	0,00	
2027	54 955 159,00	54 951 859,00	0,00	0,00	0,00	18 299 273,00	0,00	0,00	3 300,00	0,00	0,00	
2028	56 328 955,00	56 325 655,00	0,00	0,00	0,00	18 756 755,00	0,00	0,00	3 300,00	0,00	0,00	
2029	57 737 097,00	57 733 797,00	0,00	0,00	0,00	19 225 674,00	0,00	0,00	3 300,00	0,00	0,00	
2030	59 177 641,00	59 177 141,00	0,00	0,00	0,00	19 706 316,00	0,00	0,00	500,00	0,00	0,00	

¹⁾ Wzór może być stosowany także w układzie pionowym, w którym poszczególne pozycje są przedstawione w kolumnach, a lata w wierszach.

²⁾ Zgodnie z art. 227 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, wieloletnia prognoza finansowa obejmuje okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat. W sytuacji dłuższego okresu prognozowania finansowego wzór stosuje się dla lat wykraczających poza minimalny (4-letni) okres prognozy, wynikający z art. 227 ustawy.

³⁾ W pozycji wykazuje się dochody o charakterze celowym, które jednostka otrzymuje od podmiotów zewnętrznych. W szczególności pozycja obejmuje dotacje celowe z budżetu państwa na zadania bieżące oraz dotacje i środki na finansowanie wydatków bieżących na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy. W pozycji nie wykazuje się natomiast dochodów związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu jednostki wynikającymi z odrębnych ustaw, o których mowa w art. 237 ust. 1 ustawy.

⁴⁾ W pozycji wykazuje się pozostałe dochody bieżące w szczególności kwoty podatków i opłat lokalnych.

Wyszczególnienie	Wydatki ogółem ^x	z tego:										
		Wydatki bieżące ^x	w tym:							Wydatki majątkowe ^x	w tym:	
			na wynagrodzenia i składki od nich naliczane	z tytułu poręczeń i gwarancji ^x	w tym:	wydatki na obsługę długu ^x	w tym:					
					gwarancje i poręczenia podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy ^x		odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, w terminie nie dłuższym niż 90 dni po zakończeniu programu, projektu lub zadania i otrzymaniu refundacji z tych środków (bez odsetek i dyskonta od zobowiązań na wkład krajowy) ^x	odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, z tytułu zobowiązań zaciągniętych na wkład krajowy ^x	pozostałe odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy ^x		Inwestycje i zakupy inwestycyjne, o których mowa w art. 236 ust. 4 pkt 1 ustawy	wydatki o charakterze dotacyjnym na inwestycje i zakupy inwestycyjne
2.1	2.1.1	2.1.2	2.1.2.1	2.1.3	2.1.3.1	2.1.3.2	2.1.3.3	2.2	2.2.1	2.2.1.1		
Lp	2	2.1	2.1.1	2.1.2	2.1.2.1	2.1.3	2.1.3.1	2.1.3.2	2.1.3.3	2.2	2.2.1	2.2.1.1
Wykonanie 2018	56 233 216,74	34 561 279,10	0,00	0,00	0,00	151 864,93	0,00	0,00	0,00	21 671 937,64	0,00	0,00
Wykonanie 2019	56 579 125,76	38 460 044,67	0,00	0,00	0,00	184 478,40	0,00	0,00	0,00	18 119 081,09	0,00	0,00
Plan 3 kw. 2020	58 336 490,48	42 722 973,48	0,00	0,00	0,00	227 571,00	0,00	0,00	0,00	15 613 517,00	0,00	0,00
Wykonanie 2020	56 583 786,00	41 747 786,00	0,00	0,00	0,00	132 000,00	0,00	0,00	0,00	14 836 000,00	0,00	0,00
2021	53 002 202,82	44 707 887,82	17 755 842,00	0,00	0,00	100 586,00	0,00	0,00	0,00	8 294 315,00	7 520 690,00	773 625,00
2022	48 765 600,28	44 769 238,00	18 146 471,00	0,00	0,00	133 518,00	0,00	0,00	0,00	3 996 362,28	3 996 362,28	0,00
2023	47 932 406,28	45 843 700,00	18 581 986,00	0,00	0,00	120 688,00	0,00	0,00	0,00	2 088 706,28	2 088 706,28	0,00
2024	49 170 330,64	46 989 793,00	19 046 535,00	0,00	0,00	108 082,00	0,00	0,00	0,00	2 180 537,64	2 180 537,64	0,00
2025	50 717 936,76	48 164 537,00	0,00	0,00	0,00	95 198,00	0,00	0,00	0,00	2 553 399,76	2 553 399,76	0,00
2026	52 294 869,00	49 368 651,00	0,00	0,00	0,00	82 252,00	0,00	0,00	0,00	2 926 218,00	2 926 218,00	0,00
2027	53 635 159,00	50 602 867,00	0,00	0,00	0,00	66 892,00	0,00	0,00	0,00	3 032 292,00	3 032 292,00	0,00
2028	55 008 955,00	51 867 939,00	0,00	0,00	0,00	51 532,00	0,00	0,00	0,00	3 141 016,00	3 141 016,00	0,00
2029	56 481 097,00	53 164 637,00	0,00	0,00	0,00	32 856,00	0,00	0,00	0,00	3 316 460,00	3 316 460,00	0,00
2030	57 969 641,00	54 493 753,00	0,00	0,00	0,00	13 108,00	0,00	0,00	0,00	3 475 888,00	3 475 888,00	0,00

Wyszczególnienie	Wynik budżetu ^x	w tym:	Przychody budżetu ^x	z tego:					
		Kwota prognozowanej nadwyżki budżetu przeznaczana na spłatę kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych ⁵⁾		Kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych ^x	w tym:	Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych ^{x 6)}	w tym:	Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy ^x	w tym:
					na pokrycie deficytu budżetu ^x		na pokrycie deficytu budżetu ^x		na pokrycie deficytu budżetu ^x
Lp	3	3.1	4	4.1	4.1.1	4.2	4.2.1	4.3	4.3.1
Wykonanie 2018	-3 843 428,38	0,00	7 240 435,60	4 000 000,00	2 500 000,00	0,00	0,00	3 240 435,60	1 343 428,38
Wykonanie 2019	286 187,74	0,00	4 896 007,17	3 500 000,00	0,00	0,00	0,00	1 396 007,17	0,00
Plan 3 kw. 2020	-4 622 236,00	0,00	6 604 902,68	4 400 000,00	2 500 000,00	0,00	0,00	2 204 902,68	2 122 236,00
Wykonanie 2020	-1 645 856,00	0,00	7 622 194,91	4 400 000,00	2 500 000,00	0,00	0,00	3 222 194,91	0,00
2021	-2 638 380,00	0,00	4 563 713,28	2 300 000,00	400 000,00	0,00	0,00	2 263 713,28	2 238 380,00
2022	1 854 666,72	1 854 666,72	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	1 854 666,72	1 854 666,72	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	1 861 333,36	1 861 333,36	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	1 589 333,24	1 589 333,24	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	1 320 000,00	1 320 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2027	1 320 000,00	1 320 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2028	1 320 000,00	1 320 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2029	1 256 000,00	1 256 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2030	1 208 000,00	1 208 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

⁵⁾ Inne przeznaczenie nadwyżki budżetowej wymaga określenia w objaśnieniach do wieloletniej prognozy finansowej.

⁶⁾ W pozycji należy ująć środki pieniężne znajdujące się na rachunku budżetu pochodzące z nadwyżek poprzednich budżetów, łącznie z niewykorzystanymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy.

Wyszczególnienie	z tego:				Rozchody budżetu ^x	z tego:			
	Splaty udzielonych pożyczek w latach ubiegłych ^x	w tym:	Inne przychody niezwiązane z zaciągnięciem długu ^{x 7)}	w tym:		Splaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych ^x	z tego:		
		na pokrycie deficytu budżetu ^x		na pokrycie deficytu budżetu ^x			łączna kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń z limitu splaty zobowiązań ^x	w tym:	
								kwota przypadających na dany rok kwot wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3 ustawy ^x	kwota przypadających na dany rok kwot wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3a ustawy ^x
Lp	4.4	4.4.1	4.5	4.5.1	5	5.1	5.1.1	5.1.1.1	5.1.1.2
Wykonanie 2018	0,00	0,00	0,00	0,00	2 001 000,00	2 001 000,00	0,00	0,00	0,00
Wykonanie 2019	0,00	0,00	0,00	0,00	1 960 000,00	1 960 000,00	0,00	0,00	0,00
Plan 3 kw. 2020	0,00	0,00	0,00	0,00	1 982 666,68	1 982 666,68	0,00	0,00	0,00
Wykonanie 2020	0,00	0,00	0,00	0,00	1 982 666,68	1 982 666,68	0,00	0,00	0,00
2021	0,00	0,00	0,00	0,00	1 925 333,28	1 925 333,28	0,00	0,00	0,00
2022	0,00	0,00	0,00	0,00	1 854 666,72	1 854 666,72	0,00	0,00	0,00
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	1 854 666,72	1 854 666,72	0,00	0,00	0,00
2024	0,00	0,00	0,00	0,00	1 861 333,36	1 861 333,36	0,00	0,00	0,00
2025	0,00	0,00	0,00	0,00	1 589 333,24	1 589 333,24	0,00	0,00	0,00
2026	0,00	0,00	0,00	0,00	1 320 000,00	1 320 000,00	0,00	0,00	0,00
2027	0,00	0,00	0,00	0,00	1 320 000,00	1 320 000,00	0,00	0,00	0,00
2028	0,00	0,00	0,00	0,00	1 320 000,00	1 320 000,00	0,00	0,00	0,00
2029	0,00	0,00	0,00	0,00	1 256 000,00	1 256 000,00	0,00	0,00	0,00
2030	0,00	0,00	0,00	0,00	1 208 000,00	1 208 000,00	0,00	0,00	0,00

⁷⁾ W pozycji należy ująć w szczególności przychody pochodzące z prywatyzacji majątku jednostki samorządu terytorialnego.

Wyszczególnienie	Rozchody budżetu, z tego:						Kwota długu ^x	w tym: kwota długu, którego planowana spłata dokona się z wydatków ^x	Relacja zrównoważenia wydatków bieżących, o której mowa w art. 242 ustawy	
	łączna kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań, z tego:					Inne rozchody niezwiązane ze spłatą długu ^x			Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi ^x	Różnica między dochodami bieżącymi, skorygowanymi o środki ⁸⁾ a wydatkami bieżącymi ^x
	kwota wyłączeń z tytułu wcześniejszej spłaty zobowiązań, określonych w art. 243 ust. 3b ustawy	z tego:			kwota przypadających na dany rok kwot pozostałych ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań ^x					
	5.1.1.3	5.1.1.3.1	5.1.1.3.2	5.1.1.3.3	5.1.1.4	5.2	6	6.1	7.1	7.2
Wykonanie 2018	x	x	x	x	0,00	0,00	9 252 000,00	0,00	6 986 152,71	10 226 588,31
Wykonanie 2019	x	x	x	x	0,00	0,00	10 792 000,00	0,00	7 002 376,38	8 398 383,55
Plan 3 kw. 2020	x	x	x	x	0,00	0,00	13 209 333,32	0,00	3 076 385,00	5 281 287,68
Wykonanie 2020	x	x	x	x	0,00	0,00	13 209 333,32	0,00	5 627 214,00	8 849 408,91
2021	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13 584 000,04	0,00	3 039 835,00	5 303 548,28
2022	x	x	x	x	0,00	0,00	11 729 333,32	0,00	3 847 629,00	3 847 629,00
2023	x	x	x	x	0,00	0,00	9 874 666,60	0,00	3 939 973,00	3 939 973,00
2024	x	x	x	x	0,00	0,00	8 013 333,24	0,00	4 038 471,00	4 038 471,00
2025	x	x	x	x	0,00	0,00	6 424 000,00	0,00	4 139 433,00	4 139 433,00
2026	x	x	x	x	0,00	0,00	5 104 000,00	0,00	4 242 918,00	4 242 918,00
2027	x	x	x	x	0,00	0,00	3 784 000,00	0,00	4 348 992,00	4 348 992,00
2028	x	x	x	x	0,00	0,00	2 464 000,00	0,00	4 457 716,00	4 457 716,00
2029	x	x	x	x	0,00	0,00	1 208 000,00	0,00	4 569 160,00	4 569 160,00
2030	x	x	x	x	0,00	0,00	0,00	0,00	4 683 388,00	4 683 388,00

⁸⁾ Skorygowanie o środki dotyczy określonego w art. 242 ustawy powiększenia o odpowiednie dla roku prognozy przychody wskazane w art. 217 ust. 2 ustawy. Skutki finansowe wyłączeń ograniczenia, o którym mowa w art. 242 ustawy, zawarte w innych ustawach należy ująć w objaśnieniach dołączanych do wieloletniej prognozy finansowej zgodnie z art. 226 ust. 2a ustawy.

Wyszczególnienie	Wskaźnik spłaty zobowiązań						
	Relacja określona po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy (po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok) ^X	Relacja określona po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy, ustalona dla danego roku (wskaźnik jednoroczny) ^X		Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o plan 3 kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich lat) ^X	Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich lat) ^X	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego rok budżetowy ^X	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy ^X
Lp	8.1	8.2		8.3	8.3.1	8.4	8.4.1
Wykonanie 2018	0,00%	x	25,13%	x	x	x	x
Wykonanie 2019	0,00%	x	25,83%	x	x	x	x
Plan 3 kw. 2020	0,00%	11,65%	11,75%	x	x	x	x
Wykonanie 2020	0,00%	18,26%	18,55%	x	x	x	x
2021	6,39%	12,18%	12,18%	20,90%	23,17%	TAK	TAK
2022	6,13%	12,28%	12,28%	16,59%	18,85%	TAK	TAK
2023	5,95%	12,23%	12,23%	12,07%	14,34%	TAK	TAK
2024	5,79%	12,18%	12,18%	12,23%	12,23%	TAK	TAK
2025	4,83%	12,14%	x	12,23%	12,23%	TAK	TAK
2026	3,92%	12,10%	x	13,66%	14,60%	TAK	TAK
2027	3,78%	12,05%	x	12,11%	13,05%	TAK	TAK
2028	3,65%	12,00%	x	12,17%	12,17%	TAK	TAK
2029	3,35%	11,95%	x	12,14%	12,14%	TAK	TAK
2030	3,09%	11,90%	x	12,09%	12,09%	TAK	TAK

Wyszczególnienie	Finansowanie programów, projektów lub zadań realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy								
	Dochody bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy ^x	w tym:		Dochody majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	w tym:		Wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy ^x	w tym:	
		Dotacje i środki o charakterze bieżącym na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy ^x	w tym:		Dochody majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	w tym:		Wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy ^x	w tym:
			środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy			środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy			środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy
Lp	9.1	9.1.1	9.1.1.1	9.2	9.2.1	9.2.1.1	9.3	9.3.1	9.3.1.1
Wykonanie 2018	0,00	79 302,45	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	44 558,45	0,00
Wykonanie 2019	0,00	210 193,41	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	96 667,24	0,00
Plan 3 kw. 2020	0,00	755 439,41	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	991 948,41	0,00
Wykonanie 2020	0,00	733 797,65	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	530 135,72	0,00
2021	177 401,82	177 401,82	167 392,82	0,00	0,00	0,00	902 370,82	902 370,82	563 367,82
2022	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2027	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2028	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2029	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2030	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Wyszczególnienie	Informacje uzupełniające o wybranych kategoriach finansowych									
	Wydatki majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	w tym:		Wydatki objęte limitem, o którym mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 ustawy	z tego:		Wydatki bieżące na pokrycie ujemnego wyniku finansowego samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej	Wydatki na spłatę zobowiązań przejmowanych w związku z likwidacją lub przekształceniem samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej	Kwota zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego przypadających do spłaty w danym roku budżetowym, podlegająca doliczeniu zgodnie z art. 244 ustawy ^x	Kwota zobowiązań wynikających z przejęcia przez jednostkę samorządu terytorialnego zobowiązań po likwidowanych i przekształcanych samorządowych osobach prawnych
		Wydatki majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	w tym:		bieżące	majątkowe				
			finansowane środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy							
Lp	9.4	9.4.1	9.4.1.1	10.1	10.1.1	10.1.2	10.2	10.3	10.4	10.5
Wykonanie 2018	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wykonanie 2019	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Plan 3 kw. 2020	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wykonanie 2020	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2021	0,00	0,00	0,00	6 646 196,68	943 096,68	5 703 100,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022	0,00	0,00	0,00	2 686 900,00	16 800,00	2 670 100,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2027	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2028	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2029	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2030	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Wyszczególnienie	Informacje uzupełniające o wybranych kategoriach finansowych										
	Splaty, o których mowa w poz. 5.1, wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych ^x	Wydatki zmniejszające dług ^x	w tym:					Wydatki bieżące podlegające wyłączeniu z limitu splaty zobowiązań ⁹⁾			
			splata zobowiązań wymagalnych z lat poprzednich, innych niż w poz. 10.7.3 ^x	splata zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego – kredyt i pożyczka ^x	zobowiązań zaciągniętych po dniu 1 stycznia 2019 r. ^x		wydatki z tytułu wymagalnych poręczeń i gwarancji ^x				
					zobowiązania zaciągnięte	w tym:					
Lp	10.6	10.7	10.7.1	10.7.2	10.7.2.1	10.7.2.1.1	10.7.3	10.8	10.9	10.10	10.11
Wykonanie 2018	2 001 000,00	2 800,00	2 800,00	0,00	x	x	0,00	0,00	x	0,00	0,00
Wykonanie 2019	1 960 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
Plan 3 kw. 2020	1 982 666,68	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
Wykonanie 2020	1 982 666,68	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
2021	1 925 333,28	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022	1 830 666,72	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
2023	1 830 666,72	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
2024	1 837 333,36	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
2025	1 529 333,24	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
2026	1 200 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
2027	1 200 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
2028	1 200 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
2029	656 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
2030	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00

⁹⁾ W pozycji należy ująć kwoty wydatków bieżących, o które zostają pomniejszone wydatki bieżące budżetu przy wyliczaniu limitu splaty zobowiązań określonego po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, na podstawie odrębnych ustaw, bez wydatków bieżących na obsługę długu. W szczególności należy ująć wydatki poniesione w celu realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19.

* Informacje zawarte w tej części wieloletniej prognozy finansowej, w tym o spełnieniu relacji określonej w art. 243 ustawy zostaną automatycznie wygenerowane przez aplikację wskazaną przez Ministra Finansów, o której mowa w § 4 ust. 1, na podstawie danych historycznych oraz prognozowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego. Automatycznie wyliczenia danych na podstawie wartości historycznych i prognozowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego dotyczą w szczególności także pozycji 8.3 – 8.3.1 i pozycji z sekcji 12.

^x - pozycje oznaczone symbolem „x” sporządza się na okres prognozy kwoty długu, zgodnie z art. 227 ust. 2 ustawy. Okres ten nie podlega wydłużeniu w sytuacji planowania wydatków z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji. W przypadku planowania wydatków z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji w okresie dłuższym niż okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania dłużne, informację o wydatkach z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji, wykraczających poza wspomniany okres, należy zamieścić w objaśnieniach do wieloletniej prognozy finansowej.

Przedsięwzięcia WPF

załącznik nr 2 do
zarządzenia nr Zarządzenie Nr 225/20
z dnia 2020-11-23

kwoty w zł

L.p.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limit 2021	Limit 2022	Limit 2023	Limit 2024	Limit zobowiązań
			Od	Do						
1	Wydatki na przedsięwzięcia-ogółem (1.1+1.2+1.3)				13 344 955,68	6 646 196,68	2 686 900,00	0,00	0,00	1 261 716,12
1.a	- wydatki bieżące				1 699 955,68	943 096,68	16 800,00	0,00	0,00	950 396,68
1.b	- wydatki majątkowe				11 645 000,00	5 703 100,00	2 670 100,00	0,00	0,00	311 319,44
1.1	Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009.r. o finansach publicznych (Dz.U.Nr 157, poz.1240,z późn.zm.), z tego:				1 636 855,68	916 796,68	0,00	0,00	0,00	916 796,68
1.1.1	- wydatki bieżące				1 636 855,68	916 796,68	0,00	0,00	0,00	916 796,68
1.1.1.2	Przygotowanie Przedszkola „Kraina Marzeń” w Czarnej Białostockiej do świadczenia wysokiej jakości usług na rzecz dzieci w wieku przedszkolnym -	Przedszkole "KRAINA MARZEN" w Czarnej Białostockiej	2018	2021	1 445 023,00	724 964,00	0,00	0,00	0,00	724 964,00
1.1.1.3	Podniesienie kompetencji cyfrowych wśród uczniów i nauczycieli województwa podlaskiego -	Szkoła Podstawowa Nr 2 im.Romualda Traugutta	2020	2021	191 832,68	191 832,68	0,00	0,00	0,00	191 832,68
1.1.2	- wydatki majątkowe				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2	Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z umowami partnerstwa publiczno-prywatnego, z tego:				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.1	- wydatki bieżące				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.2	- wydatki majątkowe				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3	Wydatki na programy, projekty lub zadania pozostałe (inne niż wymienione w pkt 1.1 i 1.2),z tego				11 708 100,00	5 729 400,00	2 686 900,00	0,00	0,00	344 919,44
1.3.1	- wydatki bieżące				63 100,00	26 300,00	16 800,00	0,00	0,00	33 600,00
1.3.1.1	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu ul. Fabrycznej w Czarnej Białostockiej oraz zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Czarna Białostocka -	Urząd Miejski w Czarnej Białostockiej	2018	2021	29 500,00	9 500,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.1.2	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu po byłej Fabryce Maszyn Rolniczych "Biafamar" w Czarnej Białostockiej -	Urząd Miejski w Czarnej Białostockiej	2020	2022	33 600,00	16 800,00	16 800,00	0,00	0,00	33 600,00
1.3.2	- wydatki majątkowe				11 645 000,00	5 703 100,00	2 670 100,00	0,00	0,00	311 319,44
1.3.2.3	Budowa hali sportowej przy Szkole Podstawowej Nr 2 w Czarnej Białostockiej -	Urząd Miejski w Czarnej Białostockiej	2019	2022	8 895 000,00	4 050 900,00	2 670 100,00	0,00	0,00	114,00
1.3.2.4	Przebudowa boiska piłkarskiego i remont zaplecza socjalno-sanitarnego przy boisku w Czarnej Białostockiej -	Urząd Miejski w Czarnej Białostockiej	2019	2021	2 450 000,00	1 352 200,00	0,00	0,00	0,00	11 205,44
1.3.2.5	Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę z budową drogi gminnej ul. Młynowa - Machnacz - granica gminy -	Urząd Miejski w Czarnej Białostockiej	2020	2021	180 000,00	180 000,00	0,00	0,00	0,00	180 000,00
1.3.2.6	Opracowanie dokumentacji projektowej przebudowy dróg na os. Zielonym w Czarnej Białostockiej - ul. Różanej, Wierzbowej, Jodłowej, Olchowej, Gajowej, Bukowej, Akacyjowej, Bromboszcza, Tulipanów, Chabrowej, Makowej i Zielonej -	Urząd Miejski w Czarnej Białostockiej	2020	2021	120 000,00	120 000,00	0,00	0,00	0,00	120 000,00

Objaśnienia wartości przyjętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Czarna Białostocka na lata 2021-2024 wraz z prognozą kwoty długu i spłat zobowiązań na lata 2021-2030

W Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2021 – 2030 szacując dochody i wydatki bieżące w poszczególnych latach, przyjęto wskaźniki ich wzrostu zgodnie z prognozowaną średnioroczną dynamiką cen towarów i usług konsumpcyjnych wynikającą z wytycznych Ministra Finansów dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw.

W 2022 r. przyjęto ich wzrost na poziomie 2,2%, w 2023 r. na poziomie 2,4%, zaś w latach kolejnych przyjęto ich wzrost na poziomie 2,5%, z uwzględnieniem dochodów i wydatków wynikających z realizacji projektów z udziałem środków z budżetu Unii Europejskiej. Dotyczy to zwłaszcza projektu „Przygotowanie Przedszkola "Kraina Marzeń" w Czarnej Białostockiej do świadczenia wysokiej jakości usług na rzecz dzieci w wieku przedszkolnym” oraz projektu "Podniesienie kompetencji cyfrowych wśród uczniów i nauczycieli województwa podlaskiego. Dochody majątkowe w 2021 r. oszacowane zostały biorąc pod uwagę wpływ z tytułu dofinansowania zadań inwestycyjnych ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej. Dotyczy to budowy hali sportowej przy Szkole Podstawowej Nr 2 w Czarnej Białostockiej (2.000.000 zł w 2021 r., 2.000.000 zł w 2022 r.) oraz przebudowy boiska piłkarskiego i remontu zaplecza socjalno - sanitarnego przy boisku w Czarnej Białostockiej (612.700 zł w 2021 r.). Pozostała kwota dochodów majątkowych dotyczy wpływów z tytułu przekształcenia prawa wieczystego nieruchomości w prawo własności (3.400 zł) i wynika z rozłożonych należności z tego tytułu na raty, co ma odzwierciedlenie w wieloletniej prognozie finansowej w latach kolejnych. W roku 2021 i latach kolejnych nie prognozuje się wpływów z tytułu sprzedaży majątku ze względów ostrożnościowych. Dochody z tego tytułu będą wprowadzane do budżetu dopiero w momencie faktycznych wpływów na rachunek gminy.

W 2021 r. planowane dochody bieżące przewyższają wydatki bieżące o 3.039.835 zł. W kolejnych latach również prognozuje się nadwyżkę dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi. W 2022 r. jest ona znacznie większa od roku poprzedniego w związku z tym, iż w roku 2021 r. znaczna część środków przypada na realizację projektów z udziałem środków unijnych. Poziom dochodów własnych gminy na dzień dzisiejszy nie umożliwia jednak sfinansowania inwestycji planowanych w 2021 r. i jednocześnie przypadających na dany rok spłat rat kredytów. W związku z powyższym w wieloletniej prognozie finansowej ujęto zaciągnięcie kredytu na poziomie 2.300.000 zł, przeznaczonego na pokrycie planowanego deficytu budżetu w wysokości 400.000 zł oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów w wysokości 1.900.000 zł. Spłata powyższego kredytu planowana jest w latach 2022-2030. W kolejnych latach prognozuje się wydatki majątkowe na poziomie umożliwiającym ich realizację bez zaciągania dodatkowych zobowiązań finansowych, a planowane nadwyżki budżetowe mają pokrywać spłaty zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów. Planowane nadwyżki budżetowe od 2022 roku wynikają z obniżenia wydatków majątkowych. To realizacja dużych inwestycji, których nie da się zrealizować bez dodatkowego wsparcia finansowego powoduje budżet deficytowy. Różnica pomiędzy dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi przez kilka ostatnich lat była na poziomie dodatnim, więc ograniczając inwestycje można

osiągnąć budżet nadwyżkowy.

Biorąc pod uwagę prognozowane kwoty budżetu na 2021 r., plan budżetu gminy za trzy kwartały 2020 r., jak i przewidywane wykonanie roku 2020, obecny wskaźnik spłaty wynikający z art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych przewidziany na 2021 rok jak i lata kolejne zostaje spełniony. Uwzględniając przewidywane wykonanie 2020 r. szacuje się, iż na koniec tego roku pozostaną do dyspozycji wolne środki, co najmniej w wysokości ujętej w budżecie tj. 2 263 713,28 zł, jako nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu gminy wynikających z rozliczeń kredytów z lat ubiegłych. Wynika to z faktu, iż nie wszystkie wydatki planowane na rok 2020 zostaną wykonane w 100 %. Dokładna kwota wolnych środków możliwa będzie do oszacowania po zakończeniu roku 2020. Według przewidywanego wykonania budżetu roku 2020 szacuje się, iż wykonany deficyt gminy będzie znacznie mniejszy od planowanego. Wpływ na to ma przewidywane mniejsze wykonanie wydatków zwłaszcza bieżących, na co miał duży wpływ stan epidemii. Na mniejszy deficyt mają również wpływ środki z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w wysokości 1 500 138 zł, które wpłynęły do budżetu gminy w 2020 r., a nie zostały wydatkowane. Środki te zostały uwzględnione w budżecie 2021 r. jako wolne środki pokrywające deficyt danego roku i będą wydatkowane na zadania inwestycyjne z zakresu dróg gminnym. Mimo mniejszego zakładanego przewidywanego deficytu roku bieżącego, w roku 2020 przewiduje się zaciągnięcie kredytu w pełnej planowanej wysokości. Na przełomie lat 2020 i 2021 realizowane są duże zadania inwestycyjne w zakresie budowy hali sportowej i przebudowy boiska piłkarskiego. Płatności z tego tytułu za IV kwartał 2020 r. w wysokości około 3.300.000 zł przypadną już na styczeń roku 2021. Gmina musi posiadać środki na uregulowanie tych zobowiązań.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej kwoty rozchodów i kwota długu w poszczególnych latach zostały wykazane na podstawie zawartych umów kredytowych oraz planowanego harmonogramu spłaty kredytu przewidzianego do zaciągnięcia w 2021 roku. Koszty związane z obsługą tych zobowiązań zostały obliczone na podstawie oprocentowania obowiązującego w ostatnim okresie rozliczeniowym. Jest to oprocentowanie w większości przypadków zmienne, więc kwoty spłacanych odsetek z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek mogą się nieco różnić od kwot szacowanych w prognozie.

W wykazie przedsięwzięć stanowiącym integralną część Wieloletniej Prognozy Finansowej ujęto osiem przedsięwzięć realizowanych na przełomie lat 2018 – 2022. W sześciu przypadkach rok 2021 jest ostatnim rokiem ich realizacji. Stanowią one w połowie zadania, na których realizację zostały podpisane umowy o dofinansowanie.

W załączniku Wieloletniej Prognozy Finansowej kwota ujęta w poz. 9.3 dotycząca wydatków bieżących na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy jest niższa od kwoty ujętej w poz. 1.1 załącznika Wykazu przedsięwzięć z uwagi na to, iż w przedsięwzięciach zostały wykazane również wydatki niekwalifikowalne związane z zadaniem a klasyfikowane w budżecie z czwartą cyfrą paragrafu "0".